

Účet (nielen) v banke

V priebehu života človeka nastávajú rôzne situácie súvisiace s peniazmi, bez ktorých to jednoducho nejde, sú súčasťou nášho fungovania. Už od útleho veku sa oboznamujeme s ich hodnotou, učíme sa, ako ich získať, ako s nimi narábať, rozumne utrácať, sporiť a pod. Ako deti sme si kladli otázku, či peniaze rastú na strome alebo ich vyrába bankomat, odkiaľ sa len berú v otcovej ponožke alebo pod babkiným matracom. Moderné deti to ale vnímajú trošku inak, vidia ako rodičia

nakupujú cez e-shop, kupujú si lístok v MHD hodinkami a v obchode platia bez toho, aby vytiahli peňaženku. Ako sa to len dá? Je to jednoduché, stačí mať „peňaženku“ v banke. Dá sa vôbec v dnešnej dobe bez takejto peňaženky, odborne nazývanej bežný účet, fungovať? Popravde, je to čoraz zložitejšie, niektoré tovary a služby si už jednoducho v „kamenných“ obchodoch nekúpíte. Ale nemusíte sa toho báť. Stačí len dávka obozretnosti a štipka finančných znalostí...

Aký účet v banke potrebujete?

Spotrebiteľ má v dnešnej dobe na výber nespočetnú ponuku účtov. Tie najznámejšie sú bežné účty v bankách, nazývané aj platobné účty, kde si vkladáte peniaze a potom ich používate na výbery, bežné platenie alebo sporenie. Existujú však aj účty u iných, nebankových poskytovateľov, ktoré sú určené zväčša len na platenie, a to najmä bezhotovostne. Tie bankové sú spravidla ponúkané v tzv. „balíčkoch“. Sú cenovo odstupňované podľa toho, aké služby sú v nich obsiahnuté. Niektoré sú ponúkané aj bezplatne, buď automaticky alebo po splnení stanovených podmienok.

Banky spravidla ponúkajú aj účty bez nutnosti zriadenia balíčka, vtedy ale musíte počítať s tým, že si budete za každú službu, či zrealizovanú transakciu platiť samostatne. Všetko závisí od vašich individuálnych preferencií.

Málokto však vie, že okrem komerčných produktov bánk môžeme využiť aj tzv. „legislatívne“ balíčky, ktoré musia banky poskytovať za zákona, a to zadarmo alebo za priaznivejšie ceny. Pri rozhodovaní sa o tom, aký účet vlastne potrebujeme, si kladieme otázku, pre koho bude určený, či bude pre dieťa, študenta, dospeláka alebo seniora a ako často sa bude využívať.

Dnes už by bolo raritou, ak by nemal každý poskytovateľ svoj web, na ktorom uvádza detaily o svojich produktoch. Nič teda nebráni si tieto stránky prejsť a oboznámiť sa s ponukou. Existujú aj portály, kde si môžete jednoducho na jednom mieste produkty porovnať. Samozrejme stále máte možnosť ísť priamo do kamennej pobočky.

Pri výbere konkrétneho produktu je rovnako dôležité uvedomiť si, aké služby spojené s účtom budú pre vás dôležité a ktoré plánujete aj reálne využívať, aby ste neplatili za to, čo v skutočnosti ani nepotrebuje.

Spotrebiteľia robia často chybu. Bud' precenia svoje možnosti, finančné, či digitálne znalosti, alebo na pekné slovo bankového úradníka si radšej „pre istotu“ objednávajú viac služieb ako reálne potrebujú alebo prakticky vedľa využiť. Veď čo keď, a potom sú nemilo prekvapení, keď vidia mesačné poplatky za správu účtu.

Na začiatku preto odporúčame účet si najprv takpovediac „ohmatať“, vyskúšať jeho funkcie v základnej špecifikácii a až neskôr služby postupne nabaľovať, keď ich začnete skutočne potrebovať.

Keď už máte jasno v tom, čo skutočne chcete a potrebujete a ste rozhodnutí účet si zriadiť, môžete tak vo väčšine prípadov urobiť online, alebo tradične na pobočke. Tu je kľúčové si hneď na začiatku ujasniť, či preferujete skôr digitálne riešenia a ste uchvátení inováciami, a to vrátane budúcej komunikácie, alebo len nemáte čas strácať čas, či máte radi skôr konzervatívny prístup a je vám bližší osobný kontakt s bankovými pracovníkmi. Ešte stále funguje sieť pobočiek, najmä pri väčších bankách, ale aktuálne sa čoraz viac stretávame s tzv. internetovými bankami bez fyzického zázemia, online nebankových subjektov nevnímajú.

Sú moje peniaze na účte v banke chránené?

Áno, aj toto je dôležitá otázka pri otvorení účtu. Predstavte si, že máte v jednej banke celoživotné úspory, povedzme 160 tis. eur, čiast' máte uloženú na bežnom účte, niečo na sporiacom a termínovanom účte a zvyšok investovaný vo fondoch, ktoré vám banka poskytla, všetko pekne na jednom mieste. Myslite si, že sú všetky vaše peniaze v bezpečí? Hovorí vám niečo pojem „diverzifikácia rizika“? Predstavte si, že sa vaša banka dostane do finančných problémov a nebude

schopná vyplácať vklady. Viete do akej výšky ste chránení a či vôbec?

Na tieto účely bol zákonom zriadený Fond ochrany vkladov, ktorý zabezpečuje systém ochrany vkladov v Slovenskej republike pre slovenské banky. Pre banky z iných členských štátov sú na to určené obdobné inštitúcie týchto štátov zabezpečujúce ochranu vkladov klientov.

Bez ohľadu na to, v akom systéme ochrany vkladov je banka príslušná, v prípade úpadku banky vám bude poskytnutá náhrada až do výšky 100 tis. eur na jedného vkladateľa v tej istej banke. A tu sa dostávame k nášmu príkladu a k spomínanej diverzifikácii. V prípade sumy 160 tis. eur by vám bolo vyplatených iba 100 tis. eur, a to iba v prípade vkladov na bežných, vkladových, termínovaných, sporiacich účtoch a vkladových listov na meno, samozrejme berúc pri výpočte do úvahy i vaše záväzky voči banke, ktoré sa odrátavajú.

Naše rady:

1. Výberu typu účtu v banke venujte dostatok času, bude Vás sprevádzať veľkú časť života.
2. Porovnaj si podmienky účtov u viacerých poskytovateľov.
3. Premýšľajte o očakávaniach od účtu a o možnostiach, ktoré vám jednotlivé ponuky poskytujú.
4. Využite informácie len z overených zdrojov a oficiálnych webových stránok, ak potrebujete osobnú radu, navštívte viacero pobočiek.
5. Zamyslite sa, aké služby budete reálne využívať a koľko ste ochotní mesačne platiť.
6. Pri vyššom obnose peňazí diverzifikujte riziko jeho rozdelením do viacerých bánk.
7. Systémy ochrany vkladov sa vzťahujú len na bankové subjekty.

Účty pre bežných ľudí

Vedeli ste o tom, že v praxi existujú rôzne typy osobných účtov? Sú to napr. detské, či študentské účty, bežné účty bez alebo s balíčkom služieb, účty pre seniorov a pod. Okrem uvedených typov účtov existuje ale aj poskytovanie bankových služieb v rozsahu vyplývajúceho zo zákona o bankách. Ide o tzv. **legislatívne balíčky**, ktorým je *základný bankový produkt alebo platobný účet so základnými funkciami, tzv. štandardný účet*.

Osobný účet?

Osobný účet slúži na spravovanie osobných financií.

Osobný účet (tzv. bežný účet)

- **určený pre:** každú fyzickú osobu – spotrebiteľa, ktorý nekoná v rámci svojej obchodnej, či podnikateľskej činnosti.
- **využitie:**
  - na realizáciu bežných bankových služieb súvisiacich najmä s chodom domácnosti, medzi také patrí poukazovanie peňazí na účet, realizácia platieb, trvalé príkazy, inkasá, operácie s platobnou kartou, vklady/výbery, internetbanking, smartbanking a iné
  - tzn. prakticky príjem výplaty, platenie nájomného za bývanie, energií, mobilov, nákupov v obchodoch, splátok úverov, platenie kultúrnych, športových, či iných aktivít, ale i sporenie, tvorbu finančnej rezervy, ako aj možné povolené prečerpania a pod.
  - na realizáciu ďalších bankových operácií, napr. jednorazové/pravidelné platby do zahraničia, vklady/výbery v cudzej mene, doplnkové služby k platobnej karte (napr. cestovné poistenie a pod.) a iné
- **založenie účtu:** sú potrebné doklady, ako napr. občiansky preukaz
- **poplatky:** stanovené podľa cenníka služieb/sadzovníka poplatkov banky

Balík služieb, účet zadarmo alebo spoplatnenie každej služby?

Každý z nás si určite položí otázku, čo nás to bude nakoniec všetko stáť? Koľko sme ochotní zaplatiť za zriadenie/vedenie účtu a iné služby, ktoré sme počas mesiaca využívali? Sme si vedomí, čo nás stojí poplatok za každú transakciu alebo uprednostníme radšej balíček služieb za zvýhodnených finančných podmienok alebo využijeme možnosť mať účet zadarmo, či za relatívne nízke náklady?

Všeobecné obchodné, či produktové podmienky a cenník alebo sadzovník poplatkov za finančné služby a produkty sú dôležitými dokumentmi banky, kde sú okrem iného uvedené základné informácie o pojmoch, produktoch alebo službách, spôsobe uplatňovania reklamácií, ale i o mesačnom poplatku za vedenie účtu. Rovnako aj čo obsahuje balík služieb, či

poplatky za každú transakciu/službu.

Každá banka je iná, je iba na klientovi čo si nakoniec vyberie. Existujú poplatky za každú transakciu/službu, napríklad za vedenie účtu, platobné karty, platobný styk, elektronické bankovníctvo, sporiace produkty, ktoré sú zvyčajne využívané najčastejšie alebo na pravidelnej báze. Avšak existujú i iné poplatky, ktorých frekvencia je nižšia alebo jednorazová, napríklad prenájom bezpečnostnej schránky, poskytovanie informácii na žiadosť klienta, zobrazenie zostatku v bankomate inej banky a pod. Banky rozlišujú ešte ceny služieb aj podľa toho, či ide o ich elektronické zadávanie alebo zadávanie priamo na pobočke.

Dnešná doba umožňuje vybrať si balík služieb, ktorý zahŕňa množinu vopred stanovených typov bankových služieb,

Príklad bežných bankových poplatkov za mesiac:

+ 1x spracovanie prichádzajúcej platby	0,20 eur
+ platobná (debetná) karta	1 eur
+ 1x výber hotovosti deb. kartou z bankomatu banky	1 eur
+ 1x výber hotovosti deb. kartou z bankomatu inej banky ..	4 eur
+ 1x platba deb. kartou u obchodníka	0,20 eur
+ 1x trvalý príkaz na úhradu	0,20 eur
+ 1x jednorazový príkaz na úhradu prevodom	0,20 eur
+ 1x inkaso	0,20 eur
+ internetbanking	2 eur

Bankové poplatky spolu ..... 9,00 eur

Naša rada: Ak si budete chcieť otvoriť účet, je dôležité sa vopred informovať o dokladoch potrebných na jeho založenie. Taktiež si prepočítajte, koľko by vás mesačne stál bežný účet za jednotlivé operácie, ktoré plánujete mesačne vykonávať (úhrady, inkasá atď.). Banky poskytujú aj balíčky služieb za zvýhodnené ceny, overte si však z čoho pozostáva, aby ste neplatili za to, čo nevyužijete. Rovnako máte možnosť uplatniť si zľavy využitím iných bankových produktov. Zvážte využitie legislatívnych balíčkov za zvýhodnené ceny.

akými sú napríklad vedenie bežného účtu v mene EUR, elektronický výpis, debetná karta, neobmedzený počet automatizovaných transakcií, výber hotovosti z bankomatov banky/inej banky, výber hotovosti na pobočke, služby internetbanking, mobilbanking, trvalé príkazy, inkaso, sporenie k účtu, či povolené prečerpanie. Takýto balíček služieb je spoplatnený stanoveným mesačným poplatkom za jeho vedenie. V súčasnosti však existuje i možnosť využiť zľavu z poplatku za balíček služieb, a to splnením istých podmienok, medzi také patrí napríklad využívanie viacerých finančných produktov (spotrebiteľský úver, úver na bývanie, resp. hypotéka, kreditná karta, cestovné poistenie, životné poistenie, doplnkové dôchodkové sporenie, investičné sporenie, investovanie a pod.), či stanovený minimálny zostatok na účte alebo určitý počet transakcií a pod.

Čo je to legislatívny balíček? Na čo nám je, keď už máme účet otvorený?

Otázka: Môžeme reálne ušetriť na základných bankových poplatkoch spojených s vedením účtu? Ak predsa áno, budeme nútení splniť množstvo podmienok, aby sme dostali účet za priaznivejšiu cenu? Aké máme možnosti?

Odpoveď: Je celkom jednoduchá, Ministerstvo financií SR na vás myslelo a pripravilo pre vás legislatívny balíček:

- **základný bankový produkt (ZBP)**
- **tzv. štandardný účet (ŠÚ) platobný účet so základnými funkciami**

V súčasnosti má každý z nás možnosť si vybrať zo širokej škály poskytovaných finančných produktov práve ten, ktorý najviac zohľadňuje naše požiadavky, berúc ohľad aj na naše možnosti.

Bežný spotrebiteľ zvyčajne v banke využíva základné finančné služby. Vklady/výbery peňazí, bezhotovostné prevody (úhrady, inkasá), trvalé príkazy, debetnú platobnú kartu, elektronické bankovníctvo a pod.

Ako už bolo spomenuté, takéto finančné služby sú na podnet Ministerstva financií SR banky povinné poskytovať aj vo forme tzv. legislatívnych zvýhodnených balíčkov, a to ZBP a ŠÚ podľa zákona o bankách.

Presun účtu?

Čo však v prípade, ak už účet v banke máte. Každý z nás si v prvom momente predstaví nekonečný kolobeh vybavovania od zrušenia pôvodného účtu až po založenie toho nového. O nastavených platbách, či inkasách nehovoriac.

Obavy však nie sú zďaleka na mieste. Presun účtu je v podstate jednoduchý úkon, stačí, ak spotrebiteľ formou žiadosti osloví novú banku a požiada o presun svojho účtu (*angl. switching*) z doterajšej banky, a to bezplatne, bezpečne, efektívne a relatívne rýchlo. Nová banka všetko zariadi. Žiadna zbytočná administratíva, či dokonca finančné zaťaženie.

Takáto možnosť presunu účtu vyplýva zo zákona o platobných službách a je efektívnym umožnením realizácie nášho výberu.

Príklad z bežného života:

Nedávno som bola s kamarátkami na kávičke. Jedna z nich bola rozhorčená, že nie je spokojná so službami svojej banky a že sa jej napriek tomu nechce meniť tú súčasnú za nejakú inú, novú banku. Myslela si, že všetky trvalé príkazy, ako aj inkasá, či informovanie tretích strán o novom účte, nakoniec aj presun zostatku finančných prostriedkov, všetky potrebné zmeny, by boli v dnešnej chaotickej dobe pre ňu veľmi stresujúce, problematické, časovo zdĺhavé a neefektívne. Spomínala, že je v koncoch. Toto je taká bežná životná situácia, s ktorou ste sa možno stretli aj vy osobne alebo sprostredkovane, ale na ktorú existuje jedno jednoduché riešenie. **Presun platobného účtu.**

Základný bankový produkt / štandardný účet

Čo je dôležité vedieť? Oba legislatívne balíčky sa poskytujú po splnení zákonom stanovených podmienok. Medzi všeobecné podmienky patrí vek, ten je stanovený na minimálne 18 rokov. Taktiež nesmiete mať žiaden ďalší platobný účet v hoci ktorej banke, samozrejme okrem vkladového účtu, vkladnej knižky, stavebného sporenia, sporiaceho účtu, osobitného účtu dlžníka. A musíte mať pobyť v EÚ.

- Pri ŠÚ **nerozhoduje** výška príjmu, tá je podstatná iba pri ZBP, kde čistý mesačný príjem nesmie presiahnuť 1,1-násobok minimálnej mzdy
- ZBP sa poskytuje **za 0 eur** a ŠÚ najviac **za 3 eur** mesačne
- ZBP sa netýka internetových bánk, teda tých, ktoré nemajú kamennú pobočku a ani tzv. korporátnych bánk

Vedeli ste, že schopnosť narábať s peniazmi a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti financií je jednou z najdôležitejších zručností, ktorú by sme mali ovládať všetci?

Potrebuje dieťa účet?

Zodpovednosť dospelých vo svete financií by mala byť postupne prenášaná aj na ich ratolesti, v dnešnej dobe s rýchlym napredovaním to platí dvojnásobne.

Edukatívny rozmer zvyšovania znalostí a vedomostí v oblasti financií, zjednodušene finančnej gramotnosti od útleho veku dieťaťa je nespochybniteľný. Platí to aj pri platení, ktoré sa čoraz viac digitalizuje.

Vedeli ste, že Slovensko je jedným z celosvetových lídrov bezdotykového platenia?

A keďže deti sa s hotovosťou bežne stretávajú, sporia si drobné na plnenie svojich snov, prečo to nevyskúšať aj bezhotovostne.

Motiváciou môže byť častokrát aj samotné poznanie svojho dieťaťa z inej stránky. A okrem financií sa zdokonalí aj v digitálnej gramotnosti.

Detský/študentský účet

Bežný účet pre deti alebo študentský účet je podobný tomu bežnému účtu pre dospelých, ale s istými obmedzeniami.

Detský účet je určený práve tým najmladším a platí až do 15. roku ich

života. Býva bez poplatku a so stanoveným denným limitom. Pod drobnohľadom rodičov dieťa využíva všetky výhody detského účtu avšak neumožňuje realizáciu všetkých transakcií, ale najmä ísť do „mínusu“. Dieťa tak najlepšie prostredníctvom vlastných skúseností dokáže pochopiť svet peňazí, sporenia, miňania, porozumie, na čo slúži platobná karta, PIN kód a pod. Rodič má prehľad o výdavkoch, čo preferuje, koľko je ochotné si sporiť, či preferuje pravidelnosť sporenia alebo sa púšťa do bezhlavého miňania.

To všetko sa dá postupne naučiť, ako pracovať s financiami, ako si vytvoriť vlastný rozpočet, ako robiť zodpovedné finančné rozhodnutia a vážiť si hodnotu peňazí.

Vedeli ste, že po 15-ke si môže dieťa otvoriť účet v banke aj bez prítomnosti svojo rodiča?

Študentský účet využívajú práve mladí ľudia vo veku od 15. do 26. roku, ktorí študujú. Spravidla býva bez poplatku. Na jeho otvorenie je potrebné zdokladovať status štúdia a je možné ho realizovať tými najmodernejšími metódami cez mobil, web, ale i osobne. Okrem iného tí, ktorí dovŕšili 18 rokov majú možnosť zriadiť si povolené prečerpanie k účtu, avšak tu bude potrebné zdokladovať už napr. nejakú tú brigádu, keďže v tomto prípade už ide o spotrebiteľský úver a prístup k poskytovaniu úverov je až po splnení bonity klienta.

Niečo pre najmenších

STE VO SVETE PEŇAZÍ A ANI O TOM MOŽNO NEVIETE...?

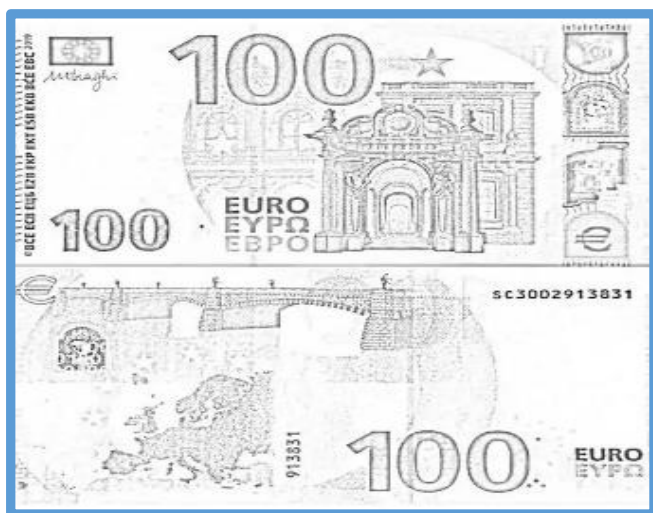
RODIČIA SA O TO POSTARAJÚ !
...IDÚ DO BANKY ALEBO POISŤOVNE

OZAJ, VIETE NA ČO SLUŽÍ BANKA? ...MÔŽETE SI V NEJ UKLADAŤ PEŇAZIE NA ÚČET, ABY STE ICH NEMALI LEN TAK DOMA ...ALEBO AK NEMÁTE NASPorenÉ A POTREBUJETE PEŇAZIE, BANKA VÁM MÔŽE POŽIČAŤ.

...A ČO ROBÍ TAKÁ POISŤOVŇA? ...TÁ VÁS POISTÍ PROTI RÔZNYM RIZIKÁM, NAPRÍKLAD HAVARIE ALEBO ÚRAZU. AK SI TEDA POISTÍTE AUTO A HAVARUJETE, POISŤOVŇA VÁM ŠKODU PREPLATÍ.

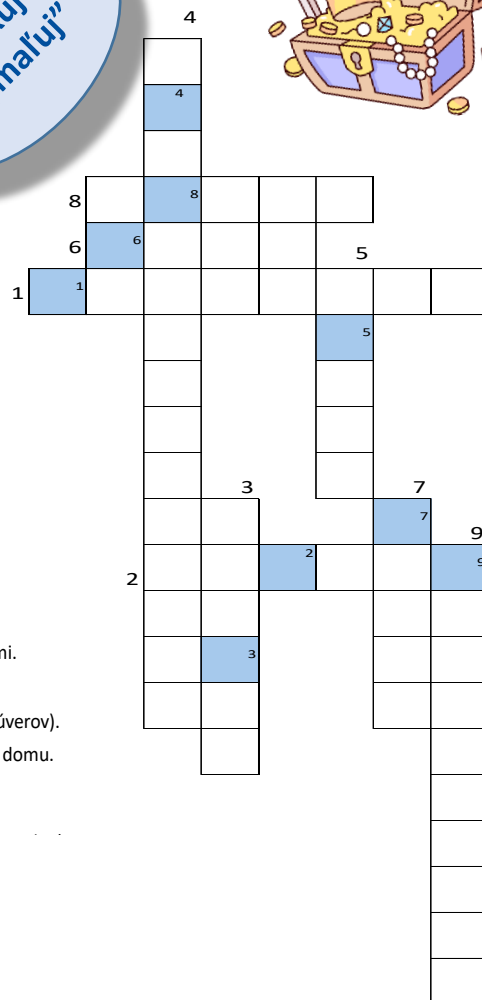
...A TEDA RODIČIA VÁM ZRIADIA V BANKE DETSKÝ ÚČET, NA KTORÝ VÁM POSIELAJÚ VRECKOVÉ ...ALEBO SPORIACI ÚČET, ČI VKLADNÚ KNIŽKU, KDE VÁS SPORIA NA BUDÚCNOSŤ.

...ALEBO VÁM MEŠAČNE PLATIA STAVEBNÉ SPORENIE, KTORÉ MÔŽETE V DOSPELOSTI VYUŽIŤ NA VLASTNÉ BÝVANIE, NAPRÍKLAD NA DOM, ČI TAKÝ BYT.

Klient: „Chcel by som si otvoriť bežný účet“.
Bankár: „A máte nejaké peniaze?“
Klient: „Keby som mal, otvoril by som si mimoriadny!“

„relaxuj“
„vymaluj“

Pre bystré hlavičky

Produkt banky, ktorý si môže uzatvoriť fyzická osoba, ktorá je nepodnikateľom. Môžete ho využiť na realizáciu bežných bankových operácií (napr. príjem peňazí na účet napr. výplaty, realizáciu jednorazových/pravidelných platieb v rámci SR ale aj do zahraničia, trvalé príkazy, inkasá, operácie s platobnou kartou, vklady a výbery z bankomatov alebo v hotovosti a v cudzej mene, internetbanking a pod.) (riešenie je v tajničke, nápoveda na str. 2)

- 1 Papierový peniaz, ktorý slúži ako prostriedok hotovostného peňažného obehu spolu s mincami.
- 2 Čo je opak debetu?
- 3 Sumy, ktoré zamestnávateľ odpočíta zamestnancovi z čistej mzdy (napr. dobrovoľné splátky úverov).
- 4 Služba poskytnutá k Vášmu účtu, ktorá umožňuje klientom uskutočňovať bankové operácie z domu.
- 5 Ako sa nazýva opak platobnej operácie vkladu?
- 6 Cena za požičanie peňazí alebo výnos z investície.
- 7 Aký mesačný príjem je rozhodujúci pri Základnom bankovom produkte?
- 8 Označenie pre dlh, dlžnú sumu alebo mínusový zostatok na účte.
- 9 Výmena peňazí medzi dvoma stranami (napr. prevod peňazí na bežný účet)?

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>